

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

การศึกษาเรื่อง การป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ กรณีศึกษาแรงงานประมงทะเล เป็นวิจัยเอกสาร (Document Research) มีระเบียบวิธีการวิจัย ดังนี้

วิธีการศึกษา

ผู้ศึกษาแบ่งการศึกษาออกเป็น 2 วิธีการ ได้แก่

1. การศึกษาวิจัยเชิงเอกสาร (Document Research) โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลและประมวลข้อมูลจากหนังสือ ตำรา วารสาร บทความ รายงาน งานวิจัย วิทยานิพนธ์ กฎหมาย กรณีศึกษาและข้อมูลจากสื่ออิเล็กทรอนิกส์ แล้วเสนอผลในเชิงวิเคราะห์ ส่วนใหญ่เอกสารที่ผู้วิจัยเก็บรวบรวมนี้เป็นเอกสารของกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ และเอกสารการประชุมของคณะอนุกรรมการพิจารณาแนวทางและมาตรการในการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ รูปแบบของแรงงานประมง และสืบค้นโดยผ่านเว็บไซต์ขององค์กรที่เกี่ยวข้อง โดยสามารถจำแนกที่มาของแหล่งข้อมูลได้ ดังนี้

ประเภท	จำนวน
ภาษาไทย	
หนังสือและตำรา	9
วิทยานิพนธ์	6
เอกสาร	9
งานวิจัย	11
สื่ออิเล็กทรอนิกส์	17
ภาษาอังกฤษ	
หนังสือและตำรา	3
สื่ออิเล็กทรอนิกส์	6

2. การศึกษาจากกรณีศึกษา (Case Study) ที่ได้จากการเก็บรวบรวมข้อมูลและจากการสัมภาษณ์ลูกจ้างประมงบนเรือ นายจ้าง และผู้บริหาร นักวิชาการที่เกี่ยวข้อง ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับสภาพการจ้าง สภาพความเป็นอยู่ ปัญหาการประกอบอาชีพของแรงงานประมงบนเรือ

2.1 การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) จากกรณีศึกษาที่เป็นลูกจ้างถึงสภาพการจ้าง สภาพการทำงาน สภาพความเป็นอยู่ การดำเนินชีวิตประจำวันบนเรือ และปัญหาจากการประกอบอาชีพตามความคิดเห็นของลูกจ้าง เพื่ออธิบายถึงคุณภาพชีวิตของลูกจ้างสัมภาษณ์ลูกจ้างคนไทย จำนวน 1 คน ลูกจ้างต่างด้าวจำนวน 1 คน และลูกจ้างที่เคยตกเป็นเหยื่อจากการค้ามนุษย์ทั้งคนไทยและคนต่างด้าวจำนวน 2 คน รวมทั้งหมด 4 คน เพื่อให้ทราบถึงการได้รับการคุ้มครองตามกฎหมายคุ้มครองแรงงาน ประสบการณ์จากการถูกกดขี่ และถูกเอารัดเอาเปรียบ ตลอดจนการถูกละเมิดสิทธิมนุษยชนรูปแบบต่าง ๆ

2.2 การสนทนากับนายจ้างกิจการประมงเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจของนายจ้างกิจการประมงเกี่ยวกับกฎหมายการจ้างงาน การปฏิบัติตามกฎหมายคุ้มครองแรงงาน การจัดสภาพการทำงานบนเรือ ตลอดจนการจ่ายค่าจ้าง ค่าล่วงเวลา และการกำหนดชั่วโมงการทำงาน การจัดสวัสดิการต่าง ๆ จำนวน 2 คน

2.3 จัดประชุมเพื่อระดมความเห็นจากผู้บริหาร นักวิชาการที่เกี่ยวข้องถึงแนวทางการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์รูปแบบแรงงานภาคประมง การเก็บรวบรวมข้อมูลจากการปฏิบัติงานของผู้ศึกษาในสำนักงานเลขาธิการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ และการดำเนินงานของกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ รวมถึงกระทรวงและหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง

กรอบการศึกษา

ขอบเขตเนื้อหาที่น่าสนใจ สามารถแบ่งตามวัตถุประสงค์ของการศึกษา ได้ดังนี้

ตอนที่ 1 สภาพการจ้าง สภาพการทำงาน ความเป็นอยู่ สวัสดิการ และปัญหาจากการประกอบอาชีพของแรงงานประมง

ตอนที่ 2 การคุ้มครองแรงงานประมงทะเลและแนวทางการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์รูปแบบการบังคับใช้แรงงานประมงทะเล

2.1 กฎหมายเกี่ยวกับการคุ้มครองแรงงานประมงทะเลของประเทศไทยและในต่างประเทศ

2.2 มาตรการในการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ของประเทศไทย

2.3 แนวทางในการป้องกันและปราบปรามการค้ำมนุษย์ ตอนที่ 3 การอภิปรายผลการศึกษา

ขอบเขตด้านเนื้อหา

ในการศึกษาครั้งนี้มีขอบเขตครอบคลุมประเด็น ดังนี้

1. สถานการณ์ปัญหาการค้ำมนุษย์รูปแบบแรงงานภาคประมง บริบททางด้านสังคม เศรษฐกิจ การเมืองที่เกี่ยวข้อง
2. การดำเนินการป้องกันและปราบปรามการค้ำมนุษย์ของหน่วยงานภาครัฐ ตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ำมนุษย์ พ.ศ. 2551
3. ข้อมูลในกิจการประมง การจ้าง สภาพการทำงาน สิทธิประโยชน์และสวัสดิการ สภาพความเป็นอยู่ ตลอดจนปัญหาและอุปสรรคจากงานและการดำเนินชีวิตบนเรือของแรงงานประมง
4. สาเหตุปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการเกิดภาวะขาดแคลนแรงงานประมง และส่งผลให้เกิดปัญหาการค้ำมนุษย์ รูปแบบแรงงานภาคประมง
5. แนวทางการป้องกันและปราบปรามการค้ำมนุษย์รูปแบบของแรงงานประมงทะเล
6. ข้อเสนอแนะสำหรับหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชนในการแก้ไขปัญหาการค้ำมนุษย์ รูปแบบของแรงงานภาคประมง

ขอบเขตด้านประชากร

ประชากรในศึกษาครั้งนี้คือลูกจ้างที่ทำงานบนเรือในตำแหน่งคนสาวกาง คนทิ้งแพไฟ คนทิ้งทุ่น คนไล่ คนเฝ้าซัง สัมภาษณ์ลูกจ้างคนไทย จำนวน 1 คน ลูกจ้างต่างด้าว จำนวน 1 คน และลูกจ้างที่เคยตกเป็นผู้เสียหายจากการค้ำมนุษย์ทั้งคนไทยและคนต่างด้าวจำนวน 2 คน และสัมภาษณ์ นายจ้างในกิจการเรือประมง จำนวน 2 คน ในเขตจังหวัดสมุทรสาคร รวมทั้งหมด 6 คน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลจากการศึกษาเอกสาร บทความ สารสำคัญของกฎหมายที่เกี่ยวข้อง การสัมภาษณ์ลูกจ้าง การสนทนากับนายจ้าง และจัดประชุมกลุ่มย่อยเพื่อระดมความคิดเห็นของผู้บริหารและนักวิชาการ รวมถึงเจ้าหน้าที่ในหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง นำมาสรุปวิเคราะห์เชื่อมโยง เพื่อนำไปพิจารณาหาแนวทางการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์รูปแบบแรงงานประมงทะเล

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

ในการศึกษาครั้งนี้ใช้แบบสัมภาษณ์และแบบสนทนากันจำนวน 2 ชุด

1. แบบสัมภาษณ์ปลายเปิด ใช้ในการสัมภาษณ์ลูกจ้างภาคประมง เกี่ยวกับข้อมูลทั่วไป สภาพความเป็นอยู่บนเรือ สภาพการทำงาน สภาพการจ้าง ปัญหาจากการประกอบอาชีพ และความมั่นคงของอาชีพ ความคิดเห็นเกี่ยวกับงานประมง และความต้องการอื่น ๆ

2. แบบสนทนากับนายจ้าง ใช้ในการสนทนากับนายจ้างเพื่อทราบข้อมูลในประเด็นเกี่ยวกับการจัดหาแรงงาน สภาพการจ้างงาน สภาพการทำงาน การจัดสวัสดิการ ความปลอดภัย อาชีวอนามัย ความคิดเห็นเกี่ยวกับแรงงาน ตลอดจนความรู้ความเข้าใจกฎหมายคุ้มครองแรงงาน และกฎหมายป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์

และการจัดประชุมระดมความคิดเห็นของผู้บริหาร นักวิชาการที่เกี่ยวข้องถึงแนวทางป้องกันการค้ามนุษย์ กรณีของแรงงานประมงทะเล

การวิเคราะห์ข้อมูล

ใช้การพรรณนาข้อมูลเพื่ออธิบายถึงสภาพชีวิตของแรงงานในเรือประมง วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการจ้าง สภาพการทำงาน สิทธิประโยชน์และสวัสดิการ สภาพปัญหาคุณภาพชีวิต ที่ส่งผลให้เกิดภาวะขาดแคลนแรงงาน ผู้ประกอบการมีความต้องการแรงงานประมงทะเลเป็นจำนวนมาก ทำให้มีขบวนการแสวงหาประโยชน์จากการจัดหาแรงงานอย่างผิดกฎหมาย ก่อให้เกิดสถานการณ์ความเสี่ยงต่อการตกเป็นผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์ของแรงงาน ตลอดจนการวิเคราะห์เปรียบเทียบกฎหมายคุ้มครองแรงงานประมงทะเลของประเทศไทยและในต่างประเทศ วิเคราะห์มาตรการคุ้มครองแรงงานของภาครัฐ ส่วนการวิเคราะห์เชิงคุณภาพจากการ

เก็บรวบรวมข้อมูล และการสัมภาษณ์ การสนทนาผู้ให้ข้อมูลสำคัญใช้การวิเคราะห์โดยการสร้าง
ข้อสรุป และวิเคราะห์มาตรการการป้องกันและปราบปรามการค้ำมนุษย์ของรัฐบาลตามกรอบ
พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ำมนุษย์ พ.ศ. 2551

การนำเสนอข้อมูล

การนำเสนอผลการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้ศึกษามุ่งสาระสำคัญการดำเนินงานการป้องกัน
และปราบปรามการค้ำมนุษย์ กรณีการบังคับใช้แรงงานในภาคประมง จากการศึกษาโดยการ
พรรณนาข้อมูล เพื่ออธิบายถึงสภาพการจ้าง สภาพการทำงาน สวัสดิการ สิทธิประโยชน์ต่าง ๆ
ปัญหาจากการประกอบอาชีพ และการดำเนินชีวิตของแรงงานในเรือประมง เสนอและอภิปราย
ข้อมูลปัญหาที่ทำให้เกิดปัญหาการค้ำมนุษย์กรณีการบังคับใช้แรงงานในภาคประมง และชี้แนว
ทางการคุ้มครองแรงงานภาคประมงในต่างประเทศเป็นตัวอย่างในการพิจารณาในการปรับปรุง
แก้ไขและพัฒนาแนวทางการดำเนินงานการป้องกันและปราบปรามการค้ำมนุษย์ของประเทศไทย
ให้เหมาะสม